

Algirdas Brazauskas: įveikta pusė prezidento kadencijos

Vilnius, liepos 14 d. (AGEP) – Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas po mėnesio žingsnio antrąją savo prezidentavimo kadencijos pusę, išsaugojęs buvusių partinių bendražygių simpatijas, tačiau neįgijęs daugiau opozicinės partijos pasitikėjimo.

Valdanciosios LDDP Seimo frakcijos seniūnas Gediminas Kirkilas mano, jog A. Brazauskas išskleidė rinkiminiu skepticizmu nuogąstavimus, kad jis bus „vienpartinis prezidentas“.

„Prezidentas ne visada pritaria LDDP pozicijai ir neretai atsisveičia į opozicijos nuomonę“, sako G. Kirkilas apie buvusį savo partijos vadovą.

LDDP frakcijos seniūnas giria A. Brazauską už politinės lygsvaros pastangas, išgilinimą ir ekonomines ir socialines problemas bei sėkmingą veiklą tarptautinėje arenoje.

„Algirdas Brazauskas atlieka stabilizuojantį vaidmenį visuomenėje, įgyja tarptautinį autoritetą, yra aktyviai veikiantis prezidentas“, sako Gediminas Kirkilas.

Visiškai priešingai A. Brazauskos ipusėtą prezidentavimo kadenciją vertina opozicijos atstovai. Konservatorių partijos pirmininko pavaduotojas Antanas Stasiškis pirmąją prezidento kadencijos pusę apibūdina lakoniškai – „blogai“.

A. Stasiškis ypač nesutinka su kolegos parlamentaro nuomone, kad prezidentas atlieka stabilizuojantį vaidmenį ir yra atsirbojęs nuo partinių interesų. „Visa LDDP veikla nukreipta į visuomenės kiršinimą, o A. Brazauskas vykdo LDDP politiką“, mano A. Stasiškis.

Jis sako nepastebėjęs, kad prezidentas atsisveičelgė į opozicijos siūlymus ir linki, kad antroji jo kadencijos pusė būtų „kuo trumpesnė“.

A. Brazauskas vis dėlto gali džiaugtis visuomenės reakcija į

savo dvejų su puse metų prezidentavimą. Populiariausių Lietuvos politikų sąrašė jis dabar užima antrąją vietą, jau nežymiai atsilikdamas nuo nuolat pirmaujančio Seimo vicepirmininko, centristo Egidijaus Bičkauskio.

Pasak „Baltijos tyrimų“ vėliausios viešosios nuomonės apklausos, birželį prezidentas populiarumu jau aplenkė JAV gamtosaugininką Valdą Adamkų, kuris minimas galimu kandidatu naujojo prezidento rinkimuose, ir kitą nuolatinį varžovą – Centro sąjungos pirmininką Romualdą Ozolą, anksčiau užėmusį aukštesnę nei prezidentas vietą politikų populiarumo sąrašė.

Po Seimo rinkimų 1992-ųjų rudenį Algirdas Brazauskas tapo laikinai einančiu šalies vadovo pareigas. Prezidentu jis buvo išrinktas 1993-ųjų vasario 14-ąją, o pagal Lietuvos Konstituciją prezidentas yra renkamas penkeriems metams. Taigi, šiandien yra pati kadencijos pusiaukelė. Ją prezidentas sutiko atostogaudamas Lietuvos pajūryje, Palangoje.

Valdžios autoritetas pasiekė kritinę ribą

Vilnius, liepos 10 d. (AGEP) – Lietuvos žmonės šiuo metu labiausiai pasitiki Bažnyčia ir masinės informacijos priemonėmis. Mažiausiai jie pasitiki Seimu, policija, teismams, vyriausybei ir prezidento tarnyba.

Tai rodo Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų bendrovės „Baltijos tyrimai“ apklausa, atlikta birželio mėnesį. Pavyzdžiui, Bažnyčia birželį pasitikėjo 75 proc., nepasitikėjo – 16 proc. apklaustųjų, masinės informacijos priemonėmis – atitinkamai 71 ir 16 proc., Seimu – 22 ir 69 proc., policija – 25 ir 70 proc., teismams – 26 ir 60 proc., vyriausybei – 26 ir 65 proc., prezidento tarnyba – 27 ir 49 proc. apklaustųjų gyventojų.

Pirmąjį pusmetį Lietuvos žmonės ypač blogai atsiliėpė apie visas svarbiausias šalies valdžios institucijas, rašo dienraštis „Respublika“, paskelbęs pusės metų sociologinių tyrimų rezultatus. Anot laikraščio, pasitikėjimas jomis tolygiai mažėjo praėjusiais metais ir šiemet pasiekė stabilią, tačiau kritinę ribą: pasitikinčiųjų vyriausybei, prezidentūrai, Seimu, policija, teismams, savivaldybėms skaičius buvo ne didesnis nei 30 proc. Tuo tarpu nepasitikinčiųjų šių institucijų veikla visais mėnesiais buvo

Antibranduolinės demonstracijos dalyviai sekmadienį „gyva“ juosta apsupto obeliską, žymintį Trejybę, esantį White Sands Missile Range vietoje New Mexico, kur prieš 50 metų buvo susprogdinta pirmoji atominė bomba.

„Tele-3“ pastatas saugomas, jo įkūrėja neįleidžiama vidun

Vilnius, liepos 14 d. (AGEP) – Kaip jau buvo rašyta, „Tele-3“ televizijos stoties įkūrėja Liucija Baškauskaitė turi pusę „Tele-3“ akcijų, likusių 50 proc. turi bendrovė „Status“ ir jos partneriai New Yorke. Pasak L. Baškauskaitės, „Status“

turi tik 30 proc. „Tele-3“ akcijų. Neseniai Liucija Baškauskaitė buvo apkaltinta pasisavinusi 50,000 dolerių „Tele-3“ valdyba nušalino ją nuo direktorės pareigų. Teismas šį valdybos sprendimą panaikino.

Tuomet „Tele-3“ pastatą pradėjo saugoti bendrovės „Status“ apsaugos darbuotojai. Jie neįleidžia L. Baškauskaitę į pastatą. „Tele-3“ administracijos darbuotojams liepta neperduoti jokių žinių apie stoties darbą, tačiau jos darbuotojai nutarė neberengti žinių laidų.

„Lietuvos aid“ žurnalistas, bandęs nufotografuoti „Status“ apsaugos darbuotojus prie „Tele-3“ pastato, patyrė nuostolių – buvo apgadintas jo foto aparatas. Liucija Baškauskaitė pasakė, kad Tarptautinės informacijos agentūros WTN ir BNS – jų bendradarbiai – turi žinoti, kad „Tele-3“ pastatas yra užimtas, žinios cenzūruojamos, o stoties darbuotojai neįleidžiami į pastatą.

Bus įsteigtas Lietuvos jungtinis bankas

Vilnius, liepos 12 d. (LR-AGEP) – „Litimpeks“ banko valdybos pirmininkas Gintautas Preidys pareiškė, kad tikimasi, jog iki metų pabaigos bus įkurtas naujas Lietuvos jungtinis bankas. Šį banką steigia „Litimpeks“ bankas ir Lietuvos akcinis inovacinis bankas (LAIB).

Lietuvos jungtinis bankas bus didžiausias komercinis bankas Lietuvoje. Jo akcinis kapitalas sudarys apie 100 mln litų, o aktyvai sieks 1.3 bilijonų litų. Preliminariai tariamasi, jog centrinė banko būstinė įsikurs dabartinėse „Litimpeks“ banko patalpose Vilniaus gatvėje.

Aplink pasaulį

• Lietuvos dienraštis „Diena“ (buvusi „Tiesa“) liepos 1 d. paminėjo vienerių veiklos metų sukaktį. Per metus buvo išleisti 365 laikraščio numeriai, išėina laikraščio priedai: „Gimnasis kraštas“, „Kaunas ir kaimiečiai“, „Vilnius ir vilniečiai“, „Ekonomika. Valdyba. Finansai“, ateityje planuojamas sporto skyrius, rusiškas „Dienos“ laikraščio vertimas. Jubiliejiname numeryje skaitytojai buvo supažindinti su redakcijos darbuotojais, rėmėjais, pagalbinkais.

• Suomijos prezidentas Marti Ahtisari pasirašė Suomijos parlamento priimtą įstatymą dėl trišalio Švedijos, Estijos ir Suomijos susitarimo saugoti keltą „Estonia“, Praėjusių metų rugšėji nuskendusio kelto korpusas yra Suomijos ekonominei teritorijoje, todėl būtenti valstybė turi užtikrinti kelto apsaugą. Suomijoje priimtas įstatymas, draudžiantis leistas iš jūros gelmes 4 mylių spinduliu aplink. Neleistini veiksmai bus kvalifikuojami kaip kapų niekinimas. Yra taip pat uždrausta kelti iš kelto bet kokius daiktus. Įstatymas galioja Suomijos, Estijos ir Švedijos piliečiams.

„Estonia“ keltas, saugomas suomių radiolokacinių prietaisų, yra 50-80 metrų gylyje.

• Vokietijos parlamentas didele balsų dauguma priėmė kompromisinę įstatymo dėl abortų pataisą. Naujasis įstatymas, už kurį balsavo valdančios krikščionys demokratai ir opozicijos socialdemokratai, numato, kad abortai nebus laikomi nusikaltimu veiksmu, jei jie bus atlikti per pirmas dvylika nėštumo savaitių ir su sąlyga, kad prieš tai, nedarant spaudimo nėščiajai, konsultacijų metu bus pabrėžtas būtinumas ginti naująją gyvybę.

• Švedija pareiškė protestą Vokietijai ir Lenkijai dėl įvykusio incidento, kai švedas bandė iškelti giminaičio lavoną iš nuskendusio kelto „Estonia“. Jis naudojosi nenustatytu vandensiniu laivu. Keltą pasiekti jam padėjo Vokietijos laivas, kuriame buvo vokiečių filmavimo grupė ir du švedo giminaičiai. Nelaimės vietoje buvo ir Lenkijos laivas, kuris, sužinojęs apie švedo planus, iš ten pasitraukė. Švedijos Užsienio reikalų ministerija priminė Vokietijai ir Lenkijai, kad Baltijos jūros vieta, kur nuskendo keltas „Estonia“, yra paskelbta kelto katastrofos aukų kapaviete.

Borisui Dekanidzei įvykdytas mirties nuosprendis

Vilnius, liepos 14 d. (LR-AGEP) – Liepos 12 d. buvo įvykdytas mirties nuosprendis Borisui Dekanidzei, išimtinė mirties bausmė nuteistam už žurnalisto Vito Lingio nužudymą.

Informacija apie egzekuciją dar kol kas oficialiai nepatvirtinta. „Lietuvos ryto“ žiniomis, nuosprendis buvo įvykdytas ne Lukiškių kalėjime, B. Dekanidzės artimieji apie nuosprendį, liepos 13 d. dar nieko nežinojo.

Vidaus reikalų ministras Romas Vaitekūnas, liepos 13 d. paklaustas ar įvykdytas mirties nuosprendis B. Dekanidzei, „Lietuvos ryto“ korespondentui atsakė: „Kada bus oficialiai paskelbta, tada ir žinosite. Aš nieko nesakyčiau“. Kokia ta oficiali tvarka, ministras nepasakė.

Vidaus reikalų ministerijos Pataisos reikalų departamento direktoriaus pavaduotojas V. Buiko liepos 13 d. teigė nieko apie nuosprendžio įvykdymą nežinąs ir abejojančiu balsu pasakė, kad B. Dekanidzė esąs gyvas ir sveikas.

Aukščiausiojo Teismo pirmininkas Pranas Kūris atostogauja. Jo rasti nepavyko. Pirmininko pavaduotojas V. Greičius bei generalinis prokuroras Vladas Nikitinas, kurie, būdami teisėjais V. Lingio žudikų byloje, 1994 m. lapkričio mėn. padėjo savo parašus po nuosprendžiu, taip pat atostogauja. Borisas Dekanidzė buvo sulaukė 1993 m. lapkritį Rygoje, praėjus mėnesiui nuo žurnalisto Vito Lingio nužudymo. Žurnalistas prie jo namų B. Dekanidzės įsakymu nušovė „Vilniaus brigados“ narys I. Achremovas.

Gegužės 10 d. prezidento Algirdo Brazauskos vadovaujama Malonės komisija atmetė B. Dekanidzės malonės prašymą. Prezidento dekretas buvo perduotas Aukščiausiojo Teismo pirmininkui.

Nuosprendis įvykdomas, kai Aukščiausiojo Teismo pirmininkas duoda nurodymą vidaus reikalų ministrui.

Gegužės pradžioje Dusseldorfe (Vokietija) buvo sulaukė vienas „Vilniaus brigados“ vadeivų I. Tiomkinas, itaromas bendrininkavus nužudant žurnalistą V. Lingį. Kadangi I. Tiomkino parodymai galėjo pakeisti myriop nuteisto B. Dekanidzės padėtį, šalies prezidento vadovaujama Malonės komisija, atsisveičdama į Aukščiausiojo Teismo prašymą, sutiko laikinai pristabdyti nuosprendžio vykdymą.

Oras Lietuvoje

Vilnius, liepos 14 d. (AGEP) – Liepos 13 d. (ketvirtadienis) Vilniuje buvo 28° (84° F) šilumos. Savaitgaliai buvo pranašaujami lietūs su perkūnija, dienos – 23°-28° C (74°-84° F) šilumos. Naktimis 10°-14° C (50°-58° F) šilumos.

• Armėnijoje liepos 5 d. beveik 1.8 milijono rinkimų teisė turinčių armėnų balsavo už naująją konstituciją bei naują šalies parlamentą. Tai pirmieji rinkimai šioje Kaukazo respublikoje po Sovietų Sąjungos žlugimo 1991 metais. Dabartinė Armėnijos Aukščiausioji taryba buvo išrinkta 1990 metais.

Birželio mėn. Dusseldorfo kalėjime I. Tiomkinas buvo apklaustas. Jo atsakymai Lietuvos generalinę prokuratūrą pasiekė praėjus savaitės pradžioje. I. Tiomkinas neigė dalyvavęs nužudant žurnalistą, taip pat ką nors apie tai žinojęs. Nuosprendžio vykdymui kliūčių neliko...

B. Dekanidzė gimė 1962 metais. Išaugo Vilniuje. Pagal sovietinį pasą jis – gruzinas. Motina žydė, tėvas – Georgijus Dekanidzė pusiau žydas, pusiau gruzinas.

Nuolat keisdamas darbo vietas, B. Dekanidzė dirbo elektriku, sandėlio vedėju, pagalbininku darbininku. Sovietinėje armijoje netarnavo – pateikė nuopirktą pažymą, jog serga tuberkulioze.

1987 m. B. Dekanidzė kartu su žmona Eleonora išvyko į Izraelį pas savo motiną. Tačiau šioje šalyje buvo neilgai. Netrukus jis išvažiavo į New Yorką, kur užmezgė ryšius su išveivais iš Sovietų Sąjungos. Amerikoje dirbo taksistu, po to tapo vieno iš Bruklno mafijos vadeivų asmens sargybinu.

1988 m. atvykęs į Lietuvą, B. Dekanidzė paprašė jam gražinti sovietinę pilietybę. Atsakymas buvo neigiamas. Motyvai: B. Dekanidzė negerbia įstatymus, užsiima spekuliacija, turi ryšių su nusikalstamumu pasaulyje.

Tačiau ir negavęs pilietybės, B. Dekanidzė nuolat gyveno Vilniuje. Vilniaus gatvėmis jis važinėdavo prabangiu automobiliu „Mercedes-500 SEL“, kainuojančiu apie 150,000 Vokietijos markių. Tuo metu tai buvo viena brangiausių mašinų ne tik Vilniuje, bet ir visoje Lietuvoje.

B. Dekanidzė subūrė nusikalstamo Vilniaus pasaulio jaunimo grupes į vieną organizaciją, kuri iki šiol vadinama „Vilniaus brigada“.

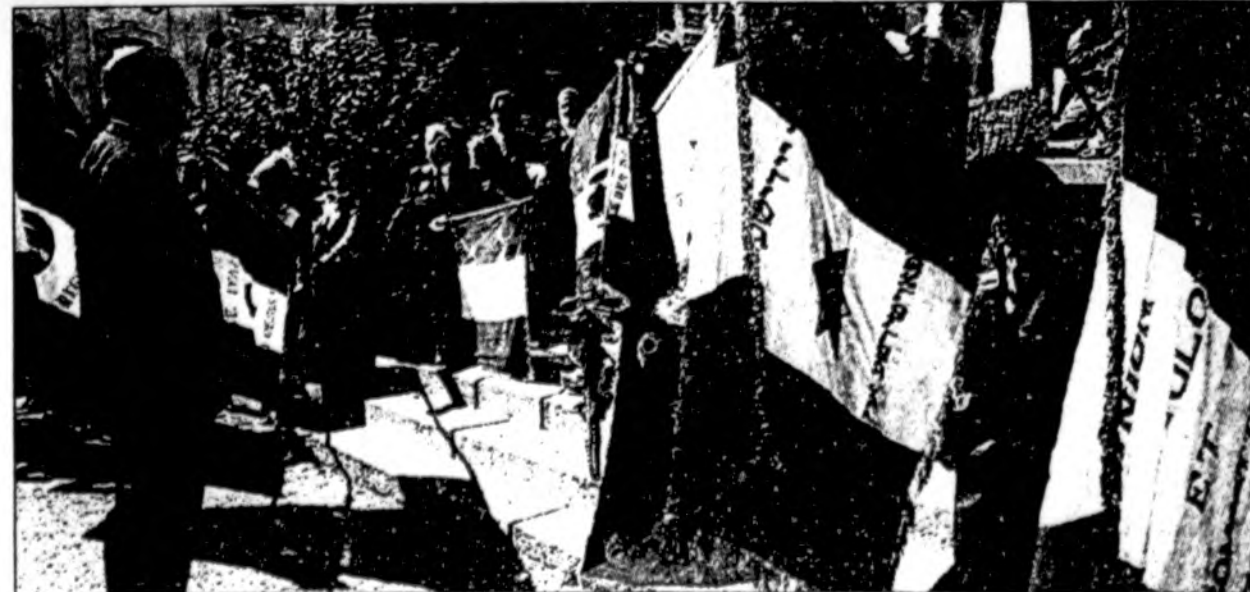
Pirmą kartą su teisėtvarkos pareigūnais B. Dekanidzė susidūrė 1985 m. Tada Vilniaus kriminalinė policija jam iškėlė baudžiamąją bylą už atvirąją vagystę. Tačiau ši byla teismo nepasiekė, nes to, nepageidavo nukentėjusioji“. Panašus atvejis buvo ir 1987 metais.

1993 m. Vidaus reikalų ministerijos Migracijos departamente B. Dekanidzei buvo paaiškinta, jog jis yra nepageidaujamas šalyje užsieniečių, ir jam buvo pasiūlyta išvykti iš Lietuvos. B. Dekanidzė išvažiavo gyventi į Latviją, nors po to ne kartą lankydavosi Lietuvoje pas tėvą.

Borisas Dekanidzė Lukiškių kalėjime ne kartą buvo susitikęs su artimaisiais. Apklausti jo buvo atvykusios kelios grupės teisėtvarkos pareigūnų iš Latvijos bei Vokietijos. Gegužės pradžioje, kai prezidentas dar nebuvo atmetęs malonės prašymo, kalbedamasis su „Lietuvos ryto“ žurnalistu, B. Dekanidzė Lukiškių kalėjime buvo pasakęs ir tokius žodžius: „Man jau atsibodo laukti. Sėdžiu kaip bandomasis trušis, nežinodamas dėl ko“.

KALENDORIUS

Liepos 18 d.: Arnoldas, Fridrikas, Gaudenis, Milius.
Liepos 19 d.: Aurėja, Vincentas, Aura, Sakalas. 1867 m. gimė kompozitorius Česlovas Sasnauskas.

Prancūzijos sostinės Paryžiaus buvusiam Vel d'Hiv stadione sekmadienį įvyko 53-tųjų metų nuo 13,000 žydų deportacijos į načių mirties stovyklas paminėjimas. Nuotraukoje: Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac pagerbia nacizmo aukas.

Lietuva panaudos tik pusę TVF paskolos

Vilnius, liepos 13 d. (AGEP) – Lietuva ketina panaudoti tik pusę būsimos Tarptautinio valiutos fondo paskolos, pareiškė premjeras Adolfas Šleževičius. Iš 32 mln dolerių bus paimta tik 16 mln. Pinigai bus panaudoti žemės ūkio pertvarkymui.

Spaudos konferencijoje A. Šleževičius pasakė, kad kita pusė yra skirta Lietuvos valiutos stabilizavimo fondui, tačiau vyriausybė mano, jog jo didinti nebėra prasmės.

Tarptautinio valiutos fondo direktorių taryba svarstys kaip vykdomas Lietuvos vyriausybės trejų metų ekonominės politikos memorandumas. Jei reformoms bus pritarta, fondas skirs 32 mln dol. paskolą.

A. Šleževičius įsitikinęs, kad TVF sprendimas bus teigiamas, nes Lietuvos vyriausybė pašalino visas galimas kliūti ir įvykdė fondo reikalavimus.

Po TVF vadovybės sprendimo Lietuvai taip pat bus suteikta apie 100 mln dolerių Europos Sąjungos paskolų. Pinigai bus imami dalimis po 25 mln dolerių ir skirstomi per Lietuvos komercinius bankus.

Manoma, kad pirmoji paskolų dalis bus pervesta jau liepos mėnesį.

PENKTOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

LIŪDA RUGIENIENĖ

Išvyksta JAV lietuviai sportininkai

Už dviejų savaitių, liepos 30 rugpjūčio 5 d., Lietuvoje įvyks jau Penktosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Pirmosios įvyko prieš 22 metus, 1978 m. Toronte. Jos buvo suorganizuotos Šiaurės Amerikos Sąjungos auklėjamo sporto sąjungos pastangomis. Žaidynėse dalyvavo 1,101 lietuvių sportininkai. Antrosios žaidynės įvyko Čikagoje 1983 m., Trečiosios Australijoje — 1988 m., o 1991 metais sugrįžo i, ką tik nepriklausomybę atstaciusia, tėvyne.

Jei ankstyvesnės žaidynės rėmėsi komandiniais žaidimais, lengvąja atletika, tai dabar savoje tėvyneje įmanoma surengti įvairių sporto šakų rungtis. Programoje numatyta — aviacijos sportas (akrobatinis skraidymas, parašiutu sportas, precizinis skraidymas, sklandymas) badmintonas, biliardas, buriavimas, dviračių sportas, futbolas, kalnų slidinėjimas, kėgliai, keliautojų sportas, krepšinis, ledo ritulys, lengvoji atletika, plaukimas, rankinis regbis, sportiniai šokiai, sportinė žūklė (meškeriojimas), stalo tenisas, sunkioji atletika, šaudymas, šachmatai, tenisas, tinklinis, žirgų sportas. Norėta suorganizuoti golfo ir beisbolo rungtynes, tačiau nespėta

padaryti tiems sportams reikalingų įrengimų. JAV lietuviai sportininkai žada beveik visose sporto šakose dalyvauti. Ypač vyksta gražus lauko teniso žaidėjų būrys. Jų tarpe yra vienas net devyntiasdešimt metų amžiaus. Vyksta šachmatininkai, žūklininkai, stalo tenisininkai, šaudytojai, dviraatininkai, aviacijos sportininkai, biliardo žaidėjai, kėglininkai, svario kilnotojai. Taip pat labai tvarkingai ir gerai susiorganizuoto moterų tinklinio Čikagos LSK „Neries“ komanda, vadovaujama Ziganto Žiupsnio. Tai yra grupė lietuvių, pasižymėjusi ne tik lietuvių tarpe, bet ir amerikiečių, dalis jų tinklinį žaidžia JAV universitetuose. Susiorganizuoti ir Čikagos „Lituanicos“ futbolo klubas, vadovaujamas Gedimino Bielskaus, į žaidėjų tarpą įtraukė keletą ir iš kitų miestų. Kartu su Kanada sudaryta bendra ledo ritulio komanda, vadovaujama Justino Pikūno. Gaila, kad sunkiai sekasi suorganizuoti krepšinio komandas, ypač kai šiuo metu, po džiaugsmingų laimėjimų Europoje, yra pakilęs entuziazmas krepšinio rungtynėms ir krepšinininkų iš JAV buvo labai laukiama. Krepšinių organizuoja Rimas Dirvonis. Į Lietuvą vyksta taip pat būrys

bėgikų, kurie dalyvaus Traku bėgimo — Vilnius bėgimo rugpjūčio 4 d. Bėgimo pabaiga Arkikatedros aikštėje 7:30 val. p.p.

Žaidynių dalyvių Lietuvoje tikrai neturės laiko nuobodžiauti. Šalia įvairių rungtių, netrūksta kitų renginių, kurie turėtų būti įdomūs ne vien sportininkams, bet ir turistams. Liepos 6-8 d. jau įvyko dviraatininkų žygis po Lietuvą, liepos 11 dieną buvo V PLSŽ fakelo uždėgimo ceremonija Kauno karo muziejaus sodelyje, liepos 12 iki 30 d. vyksta bėgimas aplink Lietuvą, liepos 29 d. 12 val. — aviacijos šventė Vilniaus tarptautiniame aerodrome. Liepos 30 d. žaidynių atidarymo šventė Vilniuje, 11 val. šv. Mišios Arkikatedroje, V PLSŽ vėliavos šventininkas, 12 val. — bėgimas Medininkai — Vilnius, kurio finalas bus Antakalnio kapinėse, 6 val. p.p. žaidynių atidarymo eitynės iš Nepriklausomybės aikštės, o 9 val. vakare oficialus žaidynių atidarymas Kalnų parke. Rugpjūčio 2 dieną 7 val. vakare įvyks konkursas „Gražiausia pasaulio lietuvaitė — 95“ Operos ir baletu teatre, o rugpj. 3 d. 4 val. p.p. — dailiojo čiuožimo paradosos varžybos Kaune, Žiedos sporto rūmuose. Žaidynių metu įvairios rungtys vyks Lietuvos miestų ir rajonų sporto bazėse, daugelis jų Vilniuje ir Kaune. Vyrų krepšinio finalai bus Kaune rugpjūčio 5 d., moterų tinklinio taip pat Kaune rugpjūčio 3 d., futbolo rugpjūčio 3 d. Vilniuje ir ledo ritulio Elektrėnuose rugpjūčio 4 d. Rugpjūčio 5 d. 6 val. vakare bus žaidynių uždarymas S. Dariaus

ir S. Girėno sporto centro stadione Kaune.

Žaidynėse rengiasi dalyvauti keli tūkstančiai Lietuvos sportininkų, kiti atvyksta iš Argentinos, Australijos, Anglijos, Baltarusijos, Čekijos, Estijos, Kanados, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Ukrainos, Vokietijos. Iš Jungtinių Amerikos Valstijų jau yra užsiregistravę pusantro šimto sportininkų, tačiau dar ne per vėlu, jei kas norėtų važiuoti, reikia kreiptis į JAV išvykos komiteto pirmininką Algį Rugienį, 3620 Burning Tree Dr., Bloomfield Hills, MI 48302 - 1511, tel. (810) 642-7049.

Penktųjų žaidynių nuostatus parešyta, kad jų tikslas yra „padėti pasaulyje gyvenantiems lietuviams susitikti ir paviešėti tėvų žemeje, širdimi ir dvasia pajusti mielos tėvynės alsavimą, prisiminti savo tautos kaizerio, susipažinti su istorinėmis, kultūrinėmis, sportinėmis bei kitomis reikšmingomis mūsų Tėvynės relikvijomis; plėtoti glaudesnį bendradarbiavimą tarp įvairių šalių lietuvių sporto organizacijų, pasidalinti sporto varžybų organizavimo patirtimi, sportininkų rengimo praktika, sudaryti galimybes mėgstamoms sportų pasaulio lietuviams susipažinti ir susidraugauti; propaguoti pasaulio lietuviams sportą“.

Į paskutiniąsias žaidynes prieš ketvirtą metų vykmę, tikrai nežinodami, kas tuomet mūsų laukia, ypač kai tuomet buvo tokia sunki ir neaiški politinė padėtis. JAV dar nebuvo pripažinusi Lietuvos vyriausybės ir rusų kariuomenė dar nebuvo pasitraukusi iš nepriklausomybę atstaciūsios Lietuvos. Mūsų lietuviai sportininkai buvo patys pirmieji, kurie nepabuvo keltos politinės situacijos ir organizuoti į Lietuvą nuvažiuavo, jį ne tik pasveikinti, bet ir moraliai paremti. Nors žaidynės buvo nutrauktos dėl įvykusių žiaurių pasienio darbuotojų žudynių Medininkuose, tačiau JAV sportininkai neišsiganodę, dalyvavo ne tik Medininkų aukų laidotuvsė, bet, kur tik galėdami, įsipareigojo Lietuvai padėti. Visi, kurie žaidynėse dalyvavo, grįžo ne tik pilni įspūdžių, bet ir dvasiniai sustiprėję, nors ir sportinėse rungtyse buvo pasiekta keletas svarbių rezultatų. Čikagietis Tomas Pukštys numėtė ietį 77 m 66 cm, o Andrius Klemas iš Vašingtono laimėjo bėgimą Trakai — Vilnius. Išsiskirstydami dalyviai tuomet nusprendė, kad

žaidynės turi vykti tik Lietuvoje, nes tokios šventės užsienyje nesurengiamos! Sunku įsivaizduoti, kad galėtų būti nustelbti praeitį žaidynių įspūdžiai, tačiau reikia tikėtis, kad ir šios vasaros žaidynių dalyviai patsarvė neišdildomus prisiminimus ir ryžtą dirbti lietuvių naudai, o Lietuva visų labai laukia.

LIETUVOJE DAUGĖJA TELEFONŲ

Gegužės 17 d. įvykusios Tarpautinės Telekomunikacijų dienoms proga Lietuvos Ryšių ir informatikos ministerijos sekretorius Gintautas Pangonis spaudos konferencijoje sakė, kad iki 2000 metų Lietuvoje trečdaliu padaugės telefonų skaičius. Spaudos konferencijoje pateiktis duomenimis, pagal šimtui gyventojų tenkančių telefonų kiekį Lietuvą iš buvusio sovietinio bloko valstybių lenkia tik Slovėnija, Latvija ir Bulgarija. Šiuo metu šimtui mūsų šalies gyventojų vidutiniškai tenka 26.1 telefono, tačiau šie skaičiai gerokai skiriasi mieste ir kaime: šimtas miestiečių statistiškai turi 28.3, o šimtas kaimo žmonių, — tik 15.4 telefonų. Planuojama, kad iki 2000-ųjų metų šis rodiklis padidės iki 40-ties telefonų šimtui gyventojų. Norėdami to pasiekti, ryšinininkai iki tūkstantmečio pabaigos turės šalyje įrengti 350 tūkstančių naujų telefonų linijų.

Pernai į Lietuvą buvo investuota apie 49 milijonai litų, šiemet į šią sritį planuojama investuoti dvigubai daugiau, — per šimtą milijonų litų. Jau šią vasarą Vilniuje turėtų pradėti veikti pirmoji sostinėje skaitmeninė „Siemens“ firmos telefono stotis, turinti beveik dešimt tūkstančių numerų. Pasak „Lietuvos telekomo“ generalinio direktoriaus Jono Jagmini, greitai planuojama įsigyti dar keletą nors ir naujų, bet pakankamai modernių skaitmeninių telefono stočių. Šios imonės vadovas optimistiškai tikisi, kad jau po metų telefonais bus aprūpinti visi to pageidaujantys vilniečiai. Skaitmeninės automatinės telefono stotis už Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko kreditą planuojama statyti ir kituose didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Ryšinininkų skaičiavimais, jų poreikis penkeriems metams, — 300 tūkstančių telefono numerų. (ELTA)

Danutė Bindokienė

To reikalauja žmoniškumas

Nors „Draugo“ skaitytojai pagyrinti nėra gausūs, bet jie gyvena kone visose šios planetos klimato zonos. Vienur metu laikų pasikeitimai ryškūs, su visais perėjimais, kitur beveik nepastebimi, tačiau visur oro atmainos turi nemažai įtakos į mūsų gyvenimą. Juk esame gamtos vaikai.

Sakoma: oras — saugi tema pokalbiui. Apie orą bendrą šneką randa ir geri draugai, ir visai nepažįstami žmonės, ypač jeigu gamtos reiškiniai nukrypsta nuo įprastinių normų. Šiomis dienomis kaip tik tas ir atsitiko daugelyje JAV vietovių: įsivyravo karščiai. Ne šiaip sau vasaros pradžios oro atsilimas, kurio daugelis net laukia, o juo labiau šiemet po gan vėsaus ir šlapio pavasario. Mus „užpuolė“ karščiai tikrąja to žodžio prasme. Temperatūra ne tik Amerikos Vidurio vakaruose, bet ir rytinėse valstijose taip pakilo, kad tikrai būtų buvę galima „kiausinius ant šaligatvio kepti“. Su karščiais atėjo ir kitos nelaimės.

Čikagoje praėjusių ketvirtadienį oficialiai buvo 106 laipsniai F, bet daugelis termometru rodė daugiau. Tai aukščiausia temperatūra šio miesto istorijoje. Milwaukee, Wis., praėjusių šeštadienį temperatūra siekė 102 F; panašūs karščiai kepino Michigan, Indiana, Nebraska, Kentucky, Missouri, Iowa ir kitas Vidurio vakarų valstijas. Negeriau buvo ir rytuose; New Yorkas kentėjo nuo 102 laipsnių karščio, Philadelphiaje buvė 103 laipsniai, Atlanta, GA, — 100 laipsnių, Danbury, Conn, — 105 F ir t.t. Nors karščiai vienodai apgaubė miestus, užmiečius ir net kaimus, bet miestiečiams dar prisidėjo oro tarša — padidėjęs ozono kiekis, ypač pavojingas senesniems, ligoniams, mažiems vaikams. Įkaitę mūrai, gatvių asfaltas ir cementiniai šaligatviai dar labiau didino temperatūrą, o žmonės, kurie savo namuose neturi vėsinimo sistemos, tikrai pasijuto „kaip pragare“. Laimė, kad ta temperatūra tesilaikė kelias dienas ir staigios audros atnešė

palengvėjimą, tačiau sekmdienį jau pradėtos skaičiuoti karščių aukos. Jų būta visuose miestuose: vienur mažiau, kitur daugiau, bet daugiausia, atrodo, Čikagoje, kur mirusiųjų nuo karščio skaičius jau pasiekė šimtą ir, be abejoj, dar bus daug didesnis. Daugiausia mirtis užklupo pavienius, senus žmones, kurių niekas nepasigedo, nepasirūpino.

Miesto sveikatingumo įstaigų pareigūnai tvirtina, kad nebuvo pasirodžiusi tokiam staigiam oro pasikeitimui, žmonės neperspėti saugotis karščio. Kadangi praėjusių kelių vasarų oras buvo be ypatingų temperatūros kraštutinumų, nepagalvota apie galimas tokio karščio pasekmes.

Visa tai tik įrodo, kad žmogui reikia žmogaus. Niekas negalime griežtai atsiritoti nuo kitų, gyventi tik sau, rūpintis tik savimi. Jeigu kaimynai arba šiaip žmonės būtų atkreipę reikiamą dėmesį, daugumas tų nelaimingųjų nebūtų mirę nuo karščio. Praėjusio sekmadienio Evangelijoje: „Jėzus buvo paklaustas: „Kas yra mano artimiausias?“ Jo atsakymas tinka ne tik klaususiam, bet ir mums visiems. „Net po dviejų tūkstančių metų.“

Gyvendami dideliuose miestuose, kiekvienam nepažįstamame esame linke veikiau matyti pavojingą priešą, negu aukštą pagal krikščioniškąją sąvoką. O vis dėlto — norime ar nenorime — turime būti atsakingi vieni už kitus, ypač labiau už savo tautiečius. Jų daug senų, ligotų, vienišų lietuvių kiekviename mieste, kiekvienoje apylinkėje. Kai kuriuos galbūt net iš matymo pažįstame: sutikome bažnyčioje, renginiuose, gatvėje, kepykloje... Jie laikosi atokiai nuo kitų, mes jų artumas taip pat neieškome, nes nepatogu brautis į žmogaus gyvenimą. Tačiau ypatingais atvejais — o šie pavojingai karščiai jau į tokia kategoriją įeina — tikrai turėtume jausti pareigą „užmesti akį“ ir į tuos pavienius žmones, kad jie netaptų karščio mirties statistikos duomenimis. Nežiūrėkime asmeniškumų, bet žmoniškumo.

Tautinio ansamblio šokėjai Kaune, Laisvės alėjoje, šventės „Šoki trypk! — 95“ renginio metu.

Nuotr. Prano Abelkio

PARTIZANINIO PASIPRIEŠINIMO 1944-1945 m. IŠTAKOS

POVILAS VAIČEKAS

21

Mane vėl išvedė. Šį kartą vedė į kalėjimo pogrindžius, žemutines kameras. Čia buvo viskas daug tamsiau, šalčiau ir drėgniau. Čia buvo ir karceriai. Iš vienos tokios prienutės kameros girdėjau merginos užkimusį, lyg prislopintą balsą, nuolatos šaukiantį: „Vincai, Vincai, Vincal!... Matyt, ji jau buvo išėjusi iš proto. Ji šaukė Vinco pagalbos, o jo čia nebuvo. Čia buvo Lukiškių kalėjimas, NKVD sargybiniai ir mes kaliniai. Dar ir šiandieną mane šturpas nukrato, prisiminus anos lietuvių šauksmą, pilną sielvarto, kančios ir maldavimo.

Ištūmė mane į blankia kviesia apšviestą kamerą, pas naujus likimo draugus, kuriems jau buvo pranešti teismo sprendimai. Kalėjimo administracija atskirdavo šią kategoriją kalinių nuo kitų. Pradžioje nesupratau, kad patekau į mirtininkų kamerą. Visų dėmesys nukreiptas į tave. Kas tu toks, iš kur, kada, už ką suimtas, gal neseniai iš „laisvės“? Išsiskirkėjome. Beveik patamsyje, prie vos spinksinčios, apbrūkusios lempučių, pamazū įsiziūrėjau į tuos lietuvių apgeltusius, apšepusius veidus. Jie maždaug visi jauni — kaip ir aš — dvidešimt penkerių metų, o kai kurie gal net ir jaunesni. Aš maniau, kad ir jie nuteisti dvidešimt penkeriems metams. Apsirikau. Jie visi buvo mirtininkai.

Du broliai žemaičiai partizanai, apsirębę sovietinėm kareivėmis uniformom bandė prasiveržti į Vakarus. Jie buvo praėję Rytprūsius, Lenkijos sieną ir tik kažkur Rytų Vokietijoje, pereinant paskutinį tiltą,

buvo patulę sulaikyti. Jie nušovė tuos sargybinius, bet vienas brolis per daug pasuko savo automata ir sužeidė savo brolių. Jo nepalikau, bet nesėkė kelis kilometrus ant savo pečių, kol pagaliau persekiotojų būrys juos apsupo. Pasieniečių šunys užuodė jų pėdsakus. Nesužeistasis brolis gynėsi, kol iššaudė visas šovinių apkabas. Jis prisimena, kad sprogo jo paskutinė granata, o toliau neteko sąmonės. Kai pabudo ir atmerkė akis, pasijuto beesą kalėjimo ligoninėje. Štai su pilkomis raudonarmiečių uniformomis, išblyškusių veidais juos ir sutikau Lukiškių kalėjime, mirtininkų kameroje.

Kitas jaunas, gana aukšto ūgio lietuvis, su įdubusiomis akimis, bet ryžtingo žvilgsnio, man prisistatė. Tai Kauno Politechnikumo buvęs studentas Kazys Urbanavičius, vienas Dzukijos partizanų apygardos štabo viršininkas „Žaibas“. Jis buvo jau be ginklu, be uniformos, su mėlynėmis veide, savo jaunatviškai linksmomis akimis žvelgė į mane. Tai kaip gi tu, vade, čia pakliuvai?

Ir jis pasakojo kaip jie maždaug 1949-1950 metais buvo persekiojami Raudonosios armijos reguliarių dalinių, talkinant vietiniams „skrebams“, su kautynėmis ir be kautynių, kaip pamazū retėjo kovotojų eilės, kaip vis daugiau išdavysčių ir kaip vis sunkiau darėsi partizanams kovoti su rafinuotu priešu. Pasakojo, kaip jie davė žodį nevartoti svaigalų, alkoholio. Už partizanų vadų galvas buvo skiriama dešimties tūkstančių rublių, kas juos išduos Tarybų valdžiai, o ktrečiai NKVD. Už jį buvo paskirta 30,000 rublių. Ir štai, jam visai net neįtariant, pas vieną patikimą partizanų nuolatinių ryšinininką, NKVD vadovaujant, buvo surežisuotas tos ryšinininkės vestuvės. Į jas buvo pakviestas ir jis. Prisimena, kaip jis atėjęs su savo adjutantu, pasveikino savo „ištikimą“ ryšinininkę, apsi-ręgusią vestuvine nuotakos suknele, matė, kaip šoka ir sukasi poros, kaip verkia smuikas ir raitos muzikininkai rankose armonika. „Jaunoji“ užsispyrusiai prašė nors vieną taurelę už josios laimę išgerti. Jie abu atsiaukė,

nes toki partizanų statusas. „Jaunoji“ užsigavusi dėl to beveik per prievartą išprašė juos tik nors truputį siurbtelėti. Išėjęs su „jaunąja“ šokti, staiga pajuto didelį silpnumą, apsvaigo, galiausiai, greičiai automato, bet tuoj neteko sąmonės. Kai atsipeikėjo, pamatė kalėjimo kamerą, langą užpintą plieninėmis grotomis, pajuto nuo skausmo plyštančią galvą ir... staiga viską suprato, kas įvyko.

Kaltinamasis straipsnis 58 su paragrafu 8 yra pats baisiausias. Už jį taikoma mirties bausmė. Jis buvo kaltinamas žuvimu vienos tarnybines deputatės, kuri buvo apdovanojama Tarybų Sąjungos Didvyrės žvaigždė. Štai jis ir mirtininkas! O ryšinininkė? Ji gavo iš tikrųjų iš sovietų valdžios tuos pažadėtus 30,000 rublių, o iš partizanų — kulka.

Kameroje buvo dar vienas lietuvis vaikas, kuris neigiamai pasisakė prieš partizanų, greičiausiai dėl to, kad, būdamas neapsisprendęs, greit pakliuvo NKVD veiklos orbiton, buvo vertiamas šnipinėti, o jis to nenorėjo.

Savotiškios tai buvo Kūčios. Jokio kalėdinio paplotelio, tik truputelis minkštos Lukiškių kalėjimo duonos. Nuotaika mirtininkų kameroje buvo gana prislėgta, išskyrus gal tik „Žaibą“, kuris pasakojo ir gyveno savo apygardos einamaisiais reikalais. Visai neatrodė, kad jam jau yra parašytas mirties sprendimas. Kodėl jie mane įkišo į šią kamerą, dar ir šiandieną negaliu suprasti. Vienok buvimas su mirtininkais išėjo man į naudą, nes, būguodamas juos visokiais būdais, kad galbūt dar gali būti pakeistas mirties sprendimas, aš savjė radau jėgų suprasti, kad štai aplink mane yra žmonės, kurių padėtis daug blogesnė. Aš už viską turėj būti dėkingas Visagaliui, kurio rankose yra ir tie būsimieji mano gyvenimo metai, kaip ir šių mano naujųjų kameros draugų likimas.

Šalia įprastųjų maldų „Tėve mūsų“, „Sveika Marija“, „Tikiu į Dievą Tėvą“, mes dar kalbėjome Šv. Mergelės Marijos litaniją, kurią mokėjome atmintinai.

Prisimintinas čia ir mūsų tautos poetas Bernardas Brazdžionis. Tai Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių poetas, nes jo sukurti eilėraščiai buvo deklamuojami kameroje, lageriuose ir tremtyje. „Iš Tavo rankų, Dieve, gaunu savo ryštą, iš Tavo rankų ir švieši darbų diena, iš Tavo rankų man ir laimė mano krito, ir praeitis ir dabartis ir rytdiena...“ O kai mes tyliai niūniauome Neregio elegiją „Aš pasaulio šviesos karalijos nematiau niekada, niekada, juodos rožės ir juodos lelijos ir daina vytaurėlio juoda...“, ir kai paskui įsidrąsinę beveik garsiai traukėme vis garsiau ir garsiau „Nematysiu saulėlydžių aukso, nematysiu akių mylimos, ir aušros ir aušros nesulauksiu šituo juodo likimo namuos... — pasigirdo kalėjimo prižiūrėjo smarkus daužymas į kameros duris: „Zamalčite svoloči, a tak v karcer pasažū...“ (Nutilkite, šunauja, o jeigu ne tai karcerin pasodinsiu...“). Mes nenutilome. „Prieš vaivorykštės juostą nepuolat, nesimeldžiate žiedui baltam, su stabais nepažįstami broliai, pasiklydote pasauly šviesiam...“

Mūsų duelūs balsai buvo pilni sielvarto ir Lietuvos kalinių skundo, bet kartu ir rezistencijos, ir protesto mūsų tautos okupantams bei kolaborantams — garbinantiems ir šlovinantiems komunizmo stabus. Tuomet aiškiai mes taip tik tesupratom Bernardo Brazdžionio sukurtus posmus, kurie plačiai anuomet buvo įpinti į dainuojamas dainas. Kodėl poeto eilėraščiai, virtę dainomis, taip plačiai buvo įsigėję į tautos dvasią? Aš manyčiau, jog gal dėl to, kad jie buvo dalis mūsų tikrojo gyvenimo tragedijos, pasidariusios labai akivaizdžia bolševikų okupacijos metu, kai žmogus sukdėta gyvenimo vertybes, bandydamas sukurti rojų stabų pagalba ant žmonių ašarų ir kraują. Antra vertus, jie gi buvo akli, kaip ir gyvenimas, kurį jie kūrė. Aš išgyvenau šią sukrečiančią padėtį kartu su mirtininkais anuomet Kūčių vakarą.

(Bus daugiau)

LIETUVĖS VIENUOLIŲ GENERALIŲ SUVAŽIAVIME

Pasikalbėjimas su seserim Igrone iš Putnamo (Nekaltai Pradėtosios Marijos) vienuolijos, kuri šiuo metu yra šios vienuolijos Šiaurės Amerikoje Provincijos provincijole/vyresnioji. Gegužės mėnesį ji dalyvavo Romoje Tarptautinės Moterų vienuolių vadovų sąjungos konferencijoje. Idomu išgirsti pastabas apie šią sąjungą ir apie UISG konferenciją.

— Apibūdinkite UISG sąjungą: kada ir kieno iniciatyva ji buvo įkurta?

— UISG sąjunga — Union Internationale Supérieure Generali — įsikūrė 1965 m. užsibaigus II Vatikano susirinkimui. Sąjunga įkurta, remiantis Vatikano kvietimu vienuolijoms siekti visapusiško atsinaujinimo pagal pribrendusią Bažnyčios bei žmonių padėtį. Vatikano vienuolinių gyvenimo sekretoriatas patvirtino sąjungos statutą, ją įteisino. Jos būstinė buvo įkurta Romoje.

— Koks UISG tikslas ir kokie uždaviniai?

— UISG sąjunga suburia viso pasaulio apaštalinę vienuolių vyriausias vadoves (generoles) ir sudaro joms sąlygas veikti tarptautinėje plotmėje: vysto moterų vienuolinio gyvenimo sampratą ir bendromis jėgomis gvildena šiuolaikinę vienuolių p. irti/misią Bažnyčioje; — įgalina vienuolių vyresniosiomis bendradarbiauti (collaborate) ir vysto tarpusavyje visokeriopą pasidalinimą bei suteikia moralinę paramą; — nepažeidžiant kiekvienos institucijos autonomijos, padeda išlaikyti gyvą ir veiksmingą vienuolių paskirtį ir skatina nuolatini Bažnyčios mokymo apmąstymą kad visapusiškai ir kokybiškai būtų tarnaujama Dievo Tautai/tikintiesiems.

— Siekdama įgyvendinti šiuos uždavinius, sąjunga: organizuoja profesines studijas gvildenti jai rūpimas temas, naudodami įvairias priemones vysto tarpusavyje komunikaciją; užmezga bei palaiko ryšius su vienuolių vyr. vadovėmis (generolėmis) visuose žemynuose; — palaiko ryšius, derina veiklą ir bendradarbiauja su Vatikano Sekretariatu, paskirtu rūpintis vienuolijomis, ir su kitom Vatikane esančiomis organizacijomis bei sekretoriatais; — bendradarbiauja su vyrų vienuolių vyresniųjų vienetu; — užmezga ryšius ir bendrauja su kraštų Vienuolių Vyresniųjų Konferencijomis ir kitom bažnytinėmis bei tarptautinėmis organizacijomis.

Pastaruoju metu, UISG kreipia ypatingą dėmesį ir tiesia ranką į besikuriančius kraštus Afrikoje ir Azijoje bei į Rytų Europos atsikuriančią Bažnyčią.

— Ar į sąjungą įsijungiami savo iniciatyva, ar priimama pagal kvietimą? Ar Lietuvos vienuolės priklauso šiai organizacijai?

— Vyriausioji vadovė bet kurios, pasaulyje esančios, apaštalinės vienuolijos turi teisę priklaustyti šiai sąjungai. Tereikia eiti šias pareigas savo vienuolijoje, pareikšti norą įsijungti ir užsimokėti nario mokesį. Lietuvoje esančios vienuolijos turbūt nežinojo, jog po Vatikano II susirinkimo įsikūrė šioji sąjunga ir, bet to, joms įsijungti nebuvo palankios sąlygos. Todėl lig šiol nei viena vienuolija Lietuvoje nepriklausė šiai tarptautinei sąjungai.

— Kokiū būdu Lietuva pateko į šią suvažiavimą? Ar Jūs atstovavote kurią Lietuvos esančią vienuoliją, ar savo Nekaltai Pr. Marijos vienuoliją čia JAV-ese?

— 1994 m. rudenį, viena amerikietė sesuo esanti Romoje savo vienuolijos reikalais, užėjo į UISG centrinę raštinę ir tarp kitų temų, paminėjo jog Lietuvoje vienuolijos deda pastangas atsikurti ir kvietė UISG į tai atkreipti dėmesį. Kadangi buvo planuojamas gegužės mėnesį trimetinis suvažiavimas, UISG ištiesė ranką Lietuvai, pakvietė atvykti iš Lietuvos delegatę ir gegužės suvažiavimą.

Kaip tik teko būti Lietuvoje sausio mėnesį ir dalyvavau vyriame Lietuvos vienuolių vyresniųjų pasitarime, kuriame susirinkusios moterų vienuolių vyresniosios išrinko seserį Albiną Pajarskaitę delegate. Suvažiavime naudojama italu, ispanų, vokiečių, prancūzų bei anglų kalba; buvau paprašyta vykti kaip vertėja. Tad vykau ne kaip atstovė, bet kaip vertėja. Idomu tai, kad šiame suvažiavime buvo ir iš kelių kitų kraštų, kuriems buvo leista atvykti iš savo vėteriais, būtent: Vietnamo, Japonijos, Irano ir Kroatijos. Šalia Lietuvos buvo taip pat atstovai iš kitų Rytų Europos kraštų: Čekijos, Slovakijos, Slovėnijos, Kroatijos, Vengrijos, ir Rumunijos. Tai gražus būrys, atstovaujantis Rytų Europai.

Suvažiavimui pasibaigus, Amerikoje esančių lietuvių kilmės lietuvių vienuolių vienetą (pasivadinęs RSRL — Religious Supporting Religious in Lithuania) sumokėjo Lietuvos vienuolių nario mokesį. Tad nuo gegužės mėnesio Lietuvoje naujai įkurta Moterų vienuolių vyresniųjų konferencija įregistruota į UISG sąjungą ir jau yra lygiateisė UISG sąjungos narė.

— Ar suvažiavime daugiau laiko buvo skiriama iš anksto paruoštos programos svarstybai, ar dalyvių iškeltiems klausimams?

— Norint suprasti suvažiavimo darbus, tenka paaiškinti, kad vyko dvi skirtingos sesijos. Pirmąją savaitę rinkosi tik delegatės į sąjungos ekzekutyvo suvažiavimą, kuris buvo pavadintas Tarptautinė sąjunga, tarnaujanti moterų apaštalinėms vienuolijoms. Šioje sesijoje dalyvavo 118 delegatė iš 100 kraštų ir maždaug 50 pagalbinė asmenų. Šioji savaitė buvo dalykiška, turinti iš anksto nustatytus uždavinius:

1. Atnaujinti UISG struktūrą. Besikeičianti demografija (atsikūrė Rytų Europos kraštai ir kuriasi labai daug naujų vienuolių Afrikos bei Azijos šalyse) ir laiko reikalavimai subrandino būtinumą priderinti sąjungos struktūrą gyvybingiau atsakyti į esminius klausimus ir įgalinti veiksmingiau pasitarnauti visuotinei bažnyčiai.

2. Išrinkti Vykdomąją tarybą bei regionų atstoves 1995-1998 kadencijai.

3. Nustatyti UISG gaires ateičiai, nurodant veikimo kryptį naujai išrinktai sąjungos vykdomajai tarybai.

Antrąją savaitę vyko visuotinis suvažiavimas, kuriame visos narės turėjo teisę dalyvauti. Susibūrė per 800 skirtingų vienuolių vyresniųjų (generolių) iš visų žemynų. Bandžiau suskaičiuoti, iš kurio žemyno kiek kraštų buvo atstovaujama; dejas, kai kurių kraštų nei neatpažinau ir nežinojau, ar juos priskirti Afrikos, Azijos ar Okeanijos žemynams.

Vertinant antrosios savaitės suvažiavimą, tenka priminti, jog 1994 m. spalio mėnesį Romoje įvyko sinodas (pakviestų vyskupų suvažiavimas), kuris visą mėnesį gvildeno pašvęsto

vienuolinio gyvenimo sampratą. Tokie vyskupų suvažiavimai, vadinami sinodais, renkasi kas dvejus metus. Šis devintasis sinodas reikšmingas ypač tuo, kad ne tik kad paties švento Tėvo asmeniškų nurodymu dalyvavo specialiai pakviestose moterų vienuolės ir teologės tarpe visų pakviestų vyskupų „auditoricijų“ (klausytojų) teisėmis, betgi joms taip pat buvo suteikta lygi teisė kalbėti sinodo plenumu.

Tad antroje UISG suvažiavimo savaitėje kiekviena/s kalbėjo/s buvo sinodo dalyvis, o pati suvažiavimo tematika teisiogiai kilo iš sinode išryškėjusių teiginių. Mums buvo itin reikšminga išgirsti pačių sinode dalyvavusių „auditoricijų“ pasisakymus bei pasigėrėti jų sumanumu.

Po kiekvieno pagrindinio pristatymo buvo du papildomi pasisakymai, vis iš skirtingo žemyno bei kultūros. Šioji dinamika ypač atskleidė ir leido mums patirti Bažnyčios bei temos visuotinumą.

Po pagrindinės paskaitos mus išskirstydavo į tarptautinius diskusijų būrelius ir tą pačią dieną dar antrą kartą tas pačias temas gvildenome, susirinkusios ir kraštų būrelius. Taigi, diena baigiantis, dalyvės turėjo progos išklausti vedamąją mintį iš sinodo „auditoricijų“, pasverti minčių pritaikomumą ir aktualumą įvairiuose žemynuose bei kultūrose ir praturtinti supratimą bei praplėsti akiratį, pažvelgti į svarstomus klausimus pro gyvenamojo krašto tikrovę.

— Ar buvo svarstyta tik vienuolių veikla evangelizacijoj ir tarnyba Bažnyčioje, ar taip pat keltas vienuolių vidaus struktūros bei pašaukimų klausimai ir pasauliečių įsijungimas į religinį gyvenimą?

Pagrindinės temos kilo iš rudens sinodo. Tai buvo šie pranešimai: Pašvęsto gyvenimo apibūdinimas bei paties gyvenimo reikšmė šių dienų pasaulyje; apaštalinę vienuolių misijinę svarbą bei šiuolaikiniai uždaviniai; pašvęstas gyvenimas ir bendrumo/bendravimo eklesiologija; pašvęstos moterų ir jų paskirtis Bažnyčioje; žvilgsnis ateitin.

Be abejo, kone su kiekvienu klausimu vis kilo besiantinanti antro tūkstantmečio krikščionybės sukakties reikšmė, jai pasiruošimas bei pareiga vienuolijoms imtis atsakomybės įprasminti šią sukaktį. Nemažai kalbėta apie būtinumą vienuolijoms atsilipti į teisioginę evangelizaciją. Vienuolių struktūros klausimai lieka individualiai vienuolijai spręsti. Tačiau, kadangi pašaukimai yra visuotinės Bažnyčios gyvenimo dalis, buvo nemažai pasisakyta šiuo klausimu, pabrėžiant svarbą parūpinti tinkamą formaciją ypač ten, kur pašaukimai daugėja, (būtent Afrikoje, Azijoje ir kraštuose, kurie grumiasi sunkiose sąlygose); pastebėtas technologiniai išsivysčiusiuose kraštuose pašaukimų mažėjimas, sekularinių institutų vystymasis ir tikinčiųjų krikšto sakramento išpareigojimas Bažnyčioje.

— Kaip jūs vertinat šio suvažiavimo darbą, kokie šiuo svarstybų svarbiausi rezultatai?

— Visų pirma reikšminga, kad Lietuvai buvo atstovaujama, kad sąjungos vadovai turėjo progos akivaizdžiai susipažinti ir užmegzti ryšius su Lietuva per jos atstovę, ir kad Lietuvos vienuolės turi sąlygas nebegyventi izoliuotai. Reikšminga taip pat, kad Lietuvos vienuolės gaus naudingų minčių bei informaciją, svarstant atsikūrimo uždavinius. Narystė tarptautinėje organizacijoje paskatins Lietuvos vienuolių atsikūrimą, nes suteikia sąly-

gas bendrauti su vienuolijom kituose kraštuose, taip, kaip bendraujama kitose (švietimo, labdaros, medicinos, ekonomijos, verslo ir pan.) srityse; joms atsiveria langas į naują paramos, konsultacijos šaltinį. Įgytas naujas forumas, per kurį galima bendrauti visuotinėje Bažnyčioje; gaudamos aplinkraščius ar dalyvaujamos suvažiavimuose, galės sekti Bažnyčios uždavinius, dalintis dabartinėmis mintimis, mąstymu, sunkumais, svarstybom, rūpesčiais, patirti, kas bendra visoje Bažnyčioje ir atpažinti, kas kultūriniai būdinga vien Lietuvai. Manau Lietuvai, kaip ir kiekvienam kraštui, reikalinga įsiklausyti ir tuo pačiu pasimokyti iš kitų, atskiriant kultūrinį elementą nuo bendro Bažnyčios mokyimo ar teologinio ar dvasinio vystymosi.

Reikšminga prisiminti, kad kiekviena dalyvė atstovavo vienuolijoms, kurioms priklausė nuo šimto iki kelių tūkstančių narių. Tai paties popiežiaus pripažinta jėga Bažnyčioje, kurios svarbą ir reikšmę jis vertina. Kai su per 800 vyresniųjų dalinasi Bažnyčios rūpesčiais ir laimėjimais, galima tikėtis darnaus darbo, bendradarbiavimo, tarpusavyje paramos bei pagalbos. Ir Lietuvos vienuolės dabar yra šio vykimo dalis. Tai Bažnyčiai ir pačiai Lietuvai laimėjimas.

Tai moraliniai/idejiniai rezultatai, paliečiantys vadovaujantiųjų širdį, protą, ryžtą, energiją, pasišventimą Bažnyčiai ir Dievo tautos, tikinčiųjų labui. Kadangi UISG yra moralinė parama suteikiantis vienetą, nutarimai vyko pirmąją savaitę vykdomojo vieneto apimtyje.

— Ar turėtumet baigiamųjų pastabų?

— Džiaugiuosi galėjusi visą tai patirti. Buvo naudinga pajusti Bažnyčios spalvingumą, įvairumą, gylį, pasišventimą, ryžtą, drąsą. Nebesijauti vienas, skandinamas savos aplinkos jų-

roj. Lietuvių tarpe (turbūt kaip ir visur) vienuolinis gyvenimas pernelyg mažai pažintas. Visi laukia patarnavimo, pavyzdžio, mokymo, atsakymų, darbų, o mes — būdamas tokia mažuma — išgyvenam savo ribotumą, kartais tiesioginį nepajėgumą atsilipti į begales prašymų bei reikalų. Mažai kas mūsųose apie vienuolinį luomą kalba ar rašo, bet daug kas greitai patarti ir priminti, ko trūksta ir kas reikalinga.

Todėl pati klausiu: kaip lietuvius supažindinti su šiuo luomu, kad jie, kaip šioje koncentracijoje, galėtų pajusti jame Bažnyčios glūdinčią jėgą, būtų teisingai suprasta; kaip sudominti, kad dažniau būtų kalbama apie vienuolijas, pašaukimus, pasišventimą Dievo Tautos tikintiesiems. Lygiai svarbu sudominti lietuvius diakonatu, pasauliečių draugijom, sekulariniais institutais ir aplamai pasauliečių vaidmeniui bei svarbą Bažnyčioje. Išsivijoje visapusiškai rūpinamės Lietuva; dar vis paaukojam stipriausias jėgas bei energiją jai. Bet mūsų jaunoji karta nemažiau reikalinga mūsų dėmesio, mokymo, susidomėjimo ir susirūpinimo čia pat, išsivijoje. Mūsų lietuvių parapijų padėtis ir dvasinis lietuvių stovis priėjęs kritišką tašką. Artėjanti dviejų tūkstančių metų sukaktis turėtų sužadinti ir mūsų samoningą apmąstymą ir persirikiavimą vertę bei ugdymą mūsų pačių tarpe.

— Sesele Igrone, nuoširdi padėka, kad visų savo darbų skubėjime, paskyrėte laiką atsakyti į mano klausimus. Jūsų atsakymai nušviečia mums vienuolių glaudų ryšį su Bažnyčia, taigi ir su mumis visais, kurie tikime Kristu. Man atrodo, kad, kas skaitys šiuos Jūsų atsakymus, pajus vienuolių ir pašaukimų svarbą mūsų gyvenime.

Kalbėjosi Česlovas Masaitis

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai; garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit, kas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

TAISOME SKALBIMO IR DŽIUVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVAS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 888-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas vertul
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Penšininkams nuolaida

Sav. parduoda Clarendon Hills 2 mieg. „condo“, antrame aukšte su balkonu. Lauko baseinas. \$64,000. Kreipkitės: tel. 708-923-0676 arba 312-239-2179 (paiklti „message“).

Parduodamas arba išnuomojamas 1 mieg. „condo“ su virtuvės įrengimais. Nuoma \$575. Tel. 708-923-0336

HELP WANTED

Banking **TELLER**
(Full time and Part-time positions)
Applicants must possess good communication skills and enjoy working with customers. Previous banking and computer experience is a plus. Salary commensurate with experience, plus competitive benefits. Qualified applicants apply at:
Lemont National Bank
310 Main St.
Lemont, IL 60439
(708) 257-2241

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.

MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir

55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- Jėdra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukšteni), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisisiūme smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

DRAUGE GAUNAMI ANGLŲ KALBA LEIDINIAI

BED AND BREAKFAST IN LITHUANIA. 177 psl.	\$12.00
ČIURLIONIS: PAINTER AND COMPOSER. Stasy Goštautas. 558 psl.	\$25.00
HELL IN ICE. Sibiran tremtinės dienoraštis. Nutė Garbštienė. 255 psl.	\$13.00
SVETUR OR AWAY FROM HOME. L. R. Fike. 419 psl.	\$17.95
LITHUANIAN SELF-TOUGHT. M. Inkėnienė. 144 psl.	\$4.00
HISTORY OF LITHUANIA. Dr. J. B. Končius. 142 psl.	\$5.00
POPULAR LITHUANIAN RECIPES. Josephine Daužvardis. 127 psl.	\$7.00
LITHUANIAN COOKERY. Iz. Sinkevičiūtė. 326 psl.	\$15.00
THE PROVIDENTIAL PATH. Venerable Servant of God Archb. George Matulaitis. Fr. Victor Rimšelis, MIC. 56 psl.	\$1.00
LITHUANIAN CHRISTIAN DEMOCRACY. Alg. Kasula. 215. 244 psl.	\$15.00
CATECHISM OF THE CATHOLIC CHURCH. 803 psl.	\$20.00
A COLLECTION OF SHORT STORIES. By Vyta. F. Beliajus. 100 psl.	\$5.00
EASY WAY TO LITHUANIAN. Vad. ir 6 kasėtės mokyti lietuvių kalbą.	\$50.00
THE AGONY. A literary approach to history. Jurgis Gliuda. 288 psl.	\$12.00
LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO. Ant. J. Van Reenan. 329 psl.	\$25.00
THE BALTIC CRUSADE. William Urban. 366 psl. \$38.50	
FIGHTERS FOR FREEDOM. Juozas Daumantas. 279 psl.	\$10.00
LITHUANIANS IN THE USA. Aspects of ethnic identity. David Fainhauz. 246 psl.	\$15.00
AWAKENING LITHUANIA. Prof. J. Stukas. 191 psl.	\$8.00
ENGLISH-LITH. DICTIONARY. Baravykas. 990 psl.	\$15.00
MAP OF LITHUANIA — 25x35", color	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiūsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pridėta pasiuntimo išlaidos.

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU PRISTATOME SIUNTINIUS LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

VALIO AURELIJAI
BALAŠAITIENEI!

Liepos 13 d. „Drauge“ Aurelija Balašaitienė šmaikščiai „kerta per blaudzas“ tiems lietuvių kalbos teršėjams, kurie vis dar negali ar nenori atsisakyti maskvinių „šviesuolių“ įseto lietuvių kalbos usnynei. Gyvenimui kintant, prireikia ir kalboje įsivesti naujus žodžius, tačiau visi neleistina šviesuolių žodžiais išstumti lietuvių kalboje jau seniai įsigyvenusių, grynai lietuviškos kilmės žodžius. Visai netikėtas argumentas, kad tų žodžių naudojimas Lietuvai palengvins įsiliėti į tarptautinę bendruomenę. Tokis kalbinis jėgas mas tik išstatys kitų tautų pašaipai ir paniekai, o su jomis bendrauti nei kiek nepalengvins. Juoba, kad tie svetimi žodžiai neretai į lietuvių kalbą kaisiojami, tiksliai nesuprantant, ar nežinant reikšmės jų kilmės kalboje.

Kalba, žmonių susižinojimo priemonė, yra tautos kultūros dalis, kas jos negerbia ar sąmoningai dako, tik parodo savo nekultūringumą.

Nebūtų pagrindo tikėtis, kad dešimtmečiais mūsų kalboje veistos piktžolės galėtų per keletą metų išnykti, juo labiau, kad tuo nesirūpinama. Reikėjo Jablonskio ir kitų autoritetų kalbą pavalyti nuo dvarininkų ir sulenkėjusių dvasininkų įveistos lenkybės. Dabar gal dar blogiau, nes išėirijos išlaikyta grynai kalba, Lietuvoje su ironija vadinama „senovine“.

Netenka laukti, kad maskvines kalbos piktžolės pradėtų „ravėti“ dabartinės valdžios žmonės, kuriems rūpi visai kiti reikalai. Reikia mūsų visų nuolatinio budrumo, neatlaidaus ir griežto reagavimo įvairiomis priemonėmis. Leidyklos ir redakcijos turėtų autoriams gražinti užterštą kalbą parašytus rašinius ar kūrinius reikalaujant „išversti į lietuvių kalbą“, ar panašiai. Reikia spaudoje daugiau tokių straipsnių, kaip čia minimas A. Balašaitienės, reikėtų jų atspaudus siųsti Lietuvos leidykloms ir redakcijoms.

Būtų naudinga Lietuvos mokyklų lietuvių kalbos mokytojų suorganizuoti kursus, kurių pagrindinė tema turėtų būti kalbos švara. Gal reikėtų pagalvoti apie dabartinių barbarizmų ir jų taisyklingą atitikmenų žodyną? Pasikalbant su Lietuvoje užaugusiais sovietinio laikmečio žmonėmis, paaiškėja, kad tie barbarizmai jiems buvo įdiegti mokyklose ir nemaža jų tiems žmonėms skamba kaip normali kalba.

Žinome, kad Lietuvoje veikia Lietuvių kalbos komisija. Nedaug girdime apie jos veikimą, mažai matome jos veikimo vaisių. Ar ta komisija stebi valdžios

Bergeno miesto Švietimo skyrius (Norvegija) atvežė Vytauto Didžiojo universitetui naudotą autobusą. Tai jau nebe pirma dovana, gauta iš Norvegijos. Vytauto Didžiojo un-to rektorius prof. Bronius Vaškėlis (dešinėje) dėkoja Bergeno delegacijai už dovaną.

ir mokslo įstaigų, periodinės spaudos bei kitos žiniasklaidos kalbą, daro iš to savo išvadas?

Aurelija Balašaitienė gražiai pasitarnavo, gindama mūsų kalbą. Gryna lietuvių kalba yra dalis mūsų širdyse išsineštos ir išsaugotos Lietuvos. Už jos gynimą A. Balašaitienė nusipelnė mūsų visų pagarbos bei padėkos.

Vytenis Statkus
North Riverside, IL.

ISRAVĖTI LIETUVIŲ KALBOS PIKTŽOLES

Š.m. birželio 30 d. laišku skyriuje buvo paskelbtas Jono Daugėlos laiškas, kuriame keliamas susirūpinimas dėl lietuvių kalbos niokojimo Lietuvoje. Jis pagrįstai piktinasi, kad Lietuvos laikraščiai teršia lietuvių kalbą svetimžodžiais – barbarizmais. Ragina visus rašyti Lietuvos laikraščių redaktoriams, kad atkreiptų į tai rimtą dėmesį.

Toks susirūpinimas jau ir anksčiau buvo ne vieną kartą keltas užsienio lietuvių spaudoje, tačiau atgarsiai iki šiol negirdimi Lietuvoje. Sunku suprasti, kodėl Lietuvos žurnalistai, lietuvių kalbos mokytojai ir kalbininkai nenori ar nepajėgia suprasti, kad reikia kalbos piktžolės išravėti.

Lietuvių kalbos apšvarinimas yra kultūrinis reikalas. Tuo turėtų susirūpinti ir Lietuvos švietimo ar kultūros įstaigos. Ar jiems nerūpi lietuvių kalbos grynumas? O gal galėtų paveikti Lietuvos spaudos darbuotojus ir dr. Vytautas Bieliauskas, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas, kai pradės eiti pareigas kaip Lietuvos prezidento patarėjas.

Visų lietuvių pareiga susilaukti visada ir visur nuo lietuvių kalbos terliojimo, kalbant ar rašant. Reikia veikti dabar, norint išlaikyti kalbos grynumą, kol nevēlu.

Juozas Navakas
Gulfport, FL

Telšių SOS vaikai darbuotoja pasiima Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkės skirtą siuntą, persiuntą Lithuanian Mercy Lift. Nuotr. V. Lendraitienė

EUROPOS KREPŠINIO PIRMENYBĖS IŠ TOLO

Nors pačiose pirmenybėse dalyvauti neteko, tačiau dr. Remigijaus Gaškos reportažai tikrai sukūrė nuotaiką, lyg ten pat būčiau buvęs. Man ypač patiko žaidynių pristatymas papunkčiui, taip, kaip jos vyko, o ne tik bendras jų susumavimas ar apibendrinimas. Ačiū Remigijui už dinamiškus, gyvus, idomius reportažus. Ačiū „Draugui“, kad tarpininkavo šių istorinių pirmenybių aprašymų perdavimu savo skaitytojams.

Romualdas Kriaučiūnas
Lansing, Michigan

PUIKŪS REPORTAŽAI

Noriu padėkoti per Jūsų laikraštį Remigijui Gaškai, už tikrai puikius reportažus iš Atėnų, iš Europos vyrų krepšinio čempionato. Malonu, kad „Draugas“ turėjo savo specialų korespondentą šiame čempionate. Jis taip idomiškai, detaliai aprašė rungtynių eigą. Skaitydama, tarsi televizoriaus ekrane, įsivaizdavau kiekvienas rungtynes. Žinau, kad visa Lietuva buvo prigludusi prie televizorių ekrano, palaidydama savo komanda, juk Lietuvoje krepšinis toks populiarus! Sakytų, kad R. Gaškos perduoti reportažai man asmeniškai buvo net idomesni už skaitytus „Lietuvos ryte“.

Taip ir jautėsi, kad tai tikras Lietuvos „sirgalius“, patriotas. Tikiu, kad „Draugas“ turės puikų krepšinio apžvalgininką Atlantos olimpinėse žaidynėse, o galbūt jo perduodami reportažai galės pasiekti ir kai kuriuos Lietuvos laikraščius.

Virginija King
Grownsville, MD

KUR TIE VISI LIETUVIAI?

Girdėjau, kad Houston, Texas, yra lietuvių, o gal ir jų visas telkinys. Esu viena, 94 metų amžiaus, gyvenu „Tarrytone Estate“, adresas: Gracious Retirement Living, 1815 Enclave Parkway, Houston, TX 77077, kambarys 5306. Labai norėčiau, kad lietuviai mane aplankytų, kad galėčiau lietuviškai pasikalbėti. Būčiau labai dėkinga.

Maria Savinis
Houston, TX

REIKIA STIPRINTI RYŠIUS

„Draugas“, prieš keletą savaičių aprašydamas Lietuvių fondo sušauktą spaudos konferenciją, pranešė, jog Lietuvių fondo valdybos pirmininkas apkaltino JAV LB Krašto valdybą, kad jinai „nekreipia dėmesio“ į savo Tarybų darbą. Nesuprantu, ką S. Baras norėjo pasakyti.

Šių tarybų (Švietimo, Kultūros, Socialinių, Visuomeninių, Ekonominė ir Religijinių reikalų) pirmininkai patys yra JAV

Nuotr. V. Jankausko

LB Krašto valdybos nariai. Jie apsiima įgyvendinti įvairius sutartus uždavinius ir, mano nuomone, pagal ribotas JAV LB Krašto valdybos finansines galimybes, sėkmingai tęsia JAV Lietuvių Bendruomenės darbą.

Manau, kad neaiškus LF pirmininko „akmenų mėtymas“ turėtų skatinti visas JAV LB apylinkes ir JAV LB apygardas, visus JAV LB Tarybos narius ir pačią JAV LB Krašto valdybą, daugiau dėmesio skirti į JAV Lietuvių Bendruomenės atstovavimą Lietuvių fonde. Ryšiai tarp JAV Lietuvių Bendruomenės ir LF valdybos turėtų tapti tampresni, o ne priekaištingi.

Vytas Maciūnas
Philadelphia, PA

RAKŠTIS Į ŠIRDĮ

Birželio 28-os „Drauge“ Antanina Garmutė „Kasdienybės spalvose“ rašo: „...Tačiau idomu, kokio metalo – gal nerūdijančio plieno, – širdis turi tie Amerikos lietuviai, kurie nemato nei alkanų senukų, nei nuo bado tinstančių vaikų, o dešimtis tūkstančių dolerių (!) aukoja vienadieniams farsui. Kaip rąšė spauda, vien kunigo išmisliui surengti Birželio 14-sios, Tautos tragedijos minėjimo spektaklį“.

„Tėviškos žiburiuose“ skaitau Antaninos Garmutės ispū-

džius iš kelionės su dainuojančia partizanų grupe „Šilas“.

O liepos 4-os „T.Ž.“ skaičiaus išpūdzius iš „Gedulo ir Vilties diena“ Vilniuje ir Kaune birželio 14-ja. Dalį cituoju: „...Iš-tremtieji Sibiran prisiminti prie Kauno geležinkelio stoties. Mišios buvo atnašaujamos Kauno arkikatedroje bazilikoje. Lankytojų laukė parodos: Kauno viešojoje bibliotekoje – „smurtas ir kančia 1940-90 m.“ Rotušės aikštėje Kauno muzikinio teatro solistų, Kauno choro su kameriniu orkestru ir dirigentu Petru Bingeliu atliktas W.A. Mozarto „Requiem“. Originaliausiai aukos buvo prisimintos energingo rektoriaus kun. Ričardo Mikutavičiaus vadovaujamoje Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) šventovėje“.

Jeigu Garmutės minimas kunigas būtų Ričardas Mikutavičius, tai noriu patikslinti, kad jis pas mums balandžio mėn., praveddamas Gavėnios rekolekcijas, jokių aukų nerinko ir neprašė. Jeigu ir idėjome po dolerėlį į padėkos kortelę, tai buvo asmeninė dovanėlė už mums suteiktą dvasinę puotą. Tokias ir didesnes dovanėles kelionėje gavo ir „Šilo“ dainininkai. Mes neužmirštame savo aukomis ir Lietuvos senelių bei našlaičių, neužmirštame nei Amerikoje vargstančių.

Ir baigiu A. Garmutės iš „Šilo“ kelionės aprašomų išpūdzii žodžiais: „Kokia tu nuostabi, Amerika! Detroito prie Dievo Apvaizdos parapijos šventovės su šypsenomis ir gėlimis laukė broliai lietuviai. Gamos šiluma sutapo su širdžių jausmais“.

Tokie mes esame! Ir todėl mums taikomas nerūdijančio plieno širdies kietumas tikrai labai skaudina mūsų širdis.

Izabelė Žmuidzinienė
Rochester, N.Y.

• 1871 m. spalio 8 d. prasi-dėjo didysis Čikagos gaisras, kuriame žuvo 250 žmonių. Padavimas pasakoja, kad gaisras prasidėjęs O'Leary tvarte, kai karvė paspyrusi žibalinę lempą ir užsidegė šiaudais. Tačiau tuo pačiu laiku gaisras, kilęs Pesh-tigo, WI, pareikalavo net 1,182 žmonių gyvybių.

A.†A.

JURGIS KASAKAITIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1995 m. liepos 17 d., 7:50 val. ryto, sulaukęs 95 metų. Gimė Lenkijoje. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: pusbrolio žmona dr. Birutė Kasakaitienė ir globėjos – dr. Dalia Kučėnienė ir dr. Lidija Barniškienė. Priklausė Liet. Valtiečių Liaudininkų sąjungai ir Lietuvių Fondui.

Velionis pašarvotas antradienį, liepos 18 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 19 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę giminės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

BRONĖ VESELKIENĖ

Mano mylima žmona, Dievo pašaukta Amžinybėn, mirė 1994 m. liepos 22 d. ir buvo palaidota liepos 26 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Šv. Mišios už jos sielą bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje sekmadienį, liepos 23 d. 11:15 val. ryto.

Prašau gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti ją savo maldoje.

Giliai nuliūdęs vyras Jonas Veselka.

Su liūdesiu pranešame, kad 1995 m. liepos 14 d., po sunkios ligos mirė

A.†A. EDNA MARIJA VAŠKELIENĖ TUNKŪNAITĖ

Gyveno Framingham, MA.

Nuliūdę liko: vyras Stasys, sūnus Paulius su žmona Tracy, duklė Danutė, brolis Edmundas, seserys Ona Budejienė ir Vanda Šerkšnienė su šeimomis.

Laidotuvės įvyks š.m. liepos 19 d., Gardner, MA.

A.†A.

RIČARDAS A. ŠOPYS

Gyveno Chicagoje, Canaryville apylinkėje. Mirė 1995 m. liepos 16 d., sulaukęs 47 metų. Gimė Vokietijoje. Amerikoje išgyveno 46 m. Nuliūdę liko: žmona Christina, trys sūnus, motina Mikalina Valanciūtė, krikšto tėvas Napoleonas Zajančauskas.

Velionis pašarvotas antradienį, liepos 18 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas - Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 19 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėtas į St. Gabriel parapijos bažnyčia, 45th ir S. Wallace Ave., kurioje bus aukojamos 11 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

A.†A.

EDNAI VAŠKELIENEI

mirus, reiškiamė užuojautą vyrui STASIUI, vaikams DANUTEI ir PAULIUI su žmona, seserimis ONAI ir VANDAI su šeimomis ir broliui EDMUNDUI.

Kartu liūdimė.

Dana, Romas Karužai su šeima

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariui

A.†A.

ALGIRDUI PETRULIUI

mirus, nuoširdiā užuojautā reiškiamė jo žmonai GRAŽINAI, dukterims DAIVAI ir LAURAI, jo motinai, broliams VYTUI ir MINDAUGUI ir jų šeimoms.

JAV Lietuvių Bendruomenės XIV-oji Taryba ir Tarybos Prezidiumas

Draugai ir kaimynai atsiveikino su

A.†A.

ONA KAVALIŪNIENE,

kuri heroišku tikėjimo atsidavimu priėmė Viešpaties kvietimą Amžinybėn. Skaudžios netekties valandose nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą JONĄ, dukrą SIGUTĘ, sūnus GEDIMINĄ ir DONATĄ, visus su šeimomis.

K. ir M. Ambrozaičiai
Rūta Arbienė
G. ir V. Balukai
E. ir D. Bartkai
J. ir A. Dagiai
J. ir A. Daugvilai
J. ir J. Gruenwaldai
Severina Janulytė
Pr. ir D. Jarai
V. ir Ir. Jonynai
J. ir N. Jurkšaičiai
J. ir V. Jurkūnai
V. ir I. Kasniūnai
Leonas Nekus
Zota Mickevičienė
J. ir D. Noreikai
H. Novickai
J. ir Pr. Pakalkai
Elena Pocienė
K. ir T. Pociai
V. ir J. Peseckai
P. ir M. Rulitai
KL ir A. Stravinskai
Julia Vailokaitienė
J. ir N. Vazneliai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Respublikos vyriausybės ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius šią savaitę lankysis Čikagoje ir sekmdienį, liepos 23 d., tuoj po pamaldų (maždaug 12.30 val. p.p.) Pasaulio lietuvių centro Lemonte didžiojoje salėje padarys pranešimą iševiją dominančiais klausimais. Atsakines ir į klausytojų paklausimus. Premjerą lydi Užsienio reikalų komiteto pirm. dr. Kazys Bobelis, kuris prieš dvi savaites įvykusioje Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Ottawa, Canada, išrinktas šios organizacijos viceprezidentu. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti.

„Draugo“ gegužinė bus pradėdama šv. Mišiomis 11:30 val. r. t. marijonų kopylčioje (vienuo lyne). Šv. Mišias aukos „Draugo“ moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC. Kviečiame sekmdienį, liepos 30 d., atlikti krikščionišką pareigą, dalyvauti šv. Mišiose kartu su „Draugo“ draugais, o po to skaniai pavalgyti mūsų gerųjų talkininkų paruoštais pietumis, pasilinksinti ir pabendrauti su naujais pažįstamais, su seniai matytais bičiuliais.

Stasio Baro 75 metų amžiaus sukaktį paminėjo radijas Lietuvoje. Muzikologai supažindino klausytojus su S. Baro, ne tik kaip solisto, bet ir plačia visuomenine veikla; ta proga transliuotas, jo įdainuotas Puccini „Toscos“ pirmasis veiksmas su sol. Prudencija Bičkienė ir trečiasis veiksmas su sol. Dana Stankaityte.

Maria aukštesniosios mokyklos mokinės (iš kairės) Jurgita Benetytė, Vaiva Rašytintytė ir Laura Ragauskaitė padeda Sv. Kryžiaus ligoninės viceprezidentei ses. Juline Revas išsiųsti medicininius reikmenis į Lietuvą. Juos paaukoko Sv. Kryžiaus ligoninė, o išsiuntė Lithuanian Mercy Lift. Visos trys mokinės priklauso „Rūtos“ klubui, veikiančiam Maria aukšt. mokykloje (klubo pirm. Audra Prialgauskaitė).

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

(sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Zenonas Puzinauskas, buvęs žymus Lietuvos krepšinininkas, liepos 17 d., ryte rastas negyvas savo namuose Beverly Shores, IN. Daugiau mirties detalių šiuo metu nežinome.

Bronius Juodelis, Draugo fondo direktorių tarybos pirmininkas, einantis ir išdinko pareigas, išvyko atostogų ir į raštinę grįš liepos 29 dieną, kaip tik prieš „Draugo“ gegužinę, kai bus iškilmingai atidengta Draugo fondo garbės lenta dienraščio patalpose.

Nors dabar pats vidurvasaris, bet kai kam jau skamba „Rudens simfonija“... Iš tikrųjų tai ne muzikos kūrinys, o madų parodos pavadinimas. Si tradicinė madų paroda vyks Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, koordinuojama žinomos visuomenininkės Irenos Kriauciūnienės. Pasižymėkite spalio 15 d. savo kalendoriuje ir rezervuokite tą datą „Rudens simfonijai“.

Pianistė Mūza Rubackytė neapvyklė lietuviškosios publikos, o Čikagos ir apylinkių lietuviai neapvyklė mūsų genialios pianistės ir į jos koncertą praėjusį sekmdienį, liepos 16 d., susirinko daugiau kaip 300 klausytojų. Žinant, kad tą dieną buvo daugiau renginių, o, be to, Čikagos oro temperatūra labai karšta, tai jau didelis skaičius publikos Jaunimo centro salėje. Koncerto atlikėja sutikta labai šiltai, publika plojo atsistojusi ir tikrai žavėjosi Mūzos talentu. Po programos dar pabendrauta su Jaunimo centro kavinėje prie užkandėlių ir kavos. Koncertą rengė „Margutis“.

Praėjusią savaitę „Draugo“ redakciją aplankė du svečiai dantų gydytojai iš Lietuvos: Leonas Juodvalkis iš Vilniaus ir Ramyras Gaižiūnas iš Klaipėdos. Juos lydėjo ir viešnagės Čikagoje metu globojo Patrick King, K. International, Inc., McHenry, IL, bendrovės prezidentas, kuris jau ne pirmą kartą įvairiais būdais talkina Lietuvos dantų gydytojams, ypač per lietuvių dantų gydytojų tautos Lietuvai organizaciją, veikiančią Čikagos priemiesčiuose. Dr. Juodvalkis ir dr. Gaižiūnas vizitą aprašė „The Northwest Herald“ dienraštyje (įdėjęs ir didelę nuotrauką), pažymėdamas, kad abu gydytojai šiame krašte stengiasi susipažinti su smulkia bei privataus verslo procesu ir tikisi savo igydomis žiniomis pasinaudoti tėvynėje, verčiantis privačia praktika. Čikagoje (per Patrick King) jiems buvo sudaryta proga susitikti su American Dental Association (ADA) įstaigos darbuotojais, ypač aptariant dantų higienos studijų, privačių dantų gydytojų finansavimo, visuomenės informavimo bei švietimo ir kitus svarbius reikalus. Taip pat lankytasi Illinois universiteto Tarptautiniame dantų skyriuje, kur diskutuotos galimybės lietuviams dantis tams tam tikrą laiką pasitobulinti Illinois universitete. 1996 m. gegužės mėn. Kauno Medicinos akademijoje numatoma ruošti tarptautinį Dantų gydytojų federacijos suvažiavimą.

„Draugo“ redakcija vertina skaitytojų atsiunčiamas įdomias įvairias spaudos iškarpas ar jų „Xerox“ atspaudas. Ačiū! Deja tik retą jų galima naudoti. Siunčiant spaudos iškarpas būtina nurodyti leidinio, iš kurio paimta, pavadinimą, kur jis leidžiamas ir laidos data. Be šių nuorodų iškarpos yra bevertės.

Muz. Arūnas Augustaitis Čikagos ir apylinkių lietuviams dar nedaug pažįstamas, bet visa tai pasikeis po „Draugo“ gegužinės liepos 30 d., nes Arūnas su savo grupe linksmins atvykusius į gegužinę marijonų sodelyje, o jo muzika – prie širdies limpanti (kaip toj dainoj sakoma): ir nauja, ir sena. Jeigu kas nori iš anksto su šiuo muziku ir jo programa susipažinti, gali atsilankyti į Jaunimo centro kavinę bet kurio šeštadienio vakare (nuo 8 val.), kur ruošiami vakarėliai su muzika, šokiais ir programa.

Šv. M. Marijos Gimimo parapijos biuletenyje (liepos 16 d.) klebonas kun. Jonas Kuzinskas dėkoja keliems pareigingsiems berniukams, patarnaujantiems prie altoriaus sekmdienį Mišiose. Tie berniukai atlieka ne tik savo nustatytą patarnavimų skaičių, bet dažnai pavaduoja ir kitus, negalinčius ateiti. Tarp patarnautojų pavardžių yra ir du lietuviukai: Aras ir Saulius Galinaičiai. Jie lanko parapijos mokyklą.

LAIKAS PASKUBĖTI

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos laimikių traukimas įvyks sekmdienį, liepos 23, 4 val. p.p. Prašome visų geradarių kuo greičiausiai grąžinti laimėjimo knygųčių šakneles, pridedant ir dosnią auką Lietuvos katalikiškoms mokykloms. Už atsiliepiamą širdingą ačiū ir lai Dievas atlygina, už gerą širdį!

x TRANSPAK praneša, kad siuntinių į Lietuvą kainos pakeliamos 10 centų už svarą. Paimant siuntinius Detroit, kainą už svarą pakeliamą 20 centų. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

ITEIKTOS STIPENDIJOS

Čikagos Lietuvių Moterų klubo steigėjos pasirinko organizacijos šūkį: „Ne tai, ką pats gauni, bet ką kitiems duodi, matuoja tavo gyvenimo vertę“. Per 72-jus veiklos metus, šie žodžiai skatino klubo narių užsimojimus padėti ten, kur parama yra reikalingiausia, pradedant 1923 m. su 369 dol. trims našlaičių prieglaudom Lietuvoje – daugiau kaip 1,000 litų kiekvienai. 1963 m. klubo narės nusprendė skirti vienkartinę stipendijas lietuvių kilmės studentams, studijuojantiems universitetuose. Iškaitant šiuos metus, jau yra įteiktos 75 stipendijos. Tai tradicinio Gintaro puotos pelno paskirtis. Šimet stipendijų čekiai įteikti 3 studentam birželio 25 d., Drury Lane Oakbrook Terrace pokylių salėje.

Allan J. Cius.

Allan J. Cius baigė St. Joseph aukštesniąją mokyklą, kur veikė studentų taryboje ir matematikų grupėje. Stiprus matematikos ir fizikos srityje. Rašė straipsnius mokyklos laikraštyje; Lietuvos Vyčių – jaunių narys, savanoris-pagalbininkas Blair nesveikų vaikų mokykloje. Gerino savo finansinę mokinių padėtį, dirbdamas 15 val. į savaitę Ford City. Toliemesnė studijom pasirinko kompiuterių šaką, kuo domėjosi nuo pat mažens, ir yra priimtas į Illinois Institute of Technology.

Sarah Neberiezaitė.

Sarah Jayne Neberiezaitė baigė Mother McAuley aukštesniąją mokyklą. Priklausė Queen of the Universe klubui, Amerikos Legiono pagalbinių vienetų jaunuolių grupei, Lietuvos Vyčių jaunuolių 24 skyriui, Brother Rice aukštesniosios mokyklos orkestro narė; Christ ligoninės savanorė-pagalbininkė. Atliekamas valandas skiria apmokamam darbui. Sarah Jayne Neberiezaitė priimta į Illinois State University, Normal, IL, kur sieks mokytojos diplomą.

Gintaras Vaitkevičius.

Ateitininkų namų žuolyne, Lemonte, vykusioje Ateitininkų federacijos fondo gegužinėje. Iš k.: — dr. Algis Norvilas, dr. Petras Kisielius, Ateitininkų federacijos vadas inž. Juozas Polikaitis ir „Draugo“ korespondentas Jonas Žebrauskas.

Nuotr. V. Žadeikienės

Gintaras Vaitkevičius studijuja finansų ir ekonomijos mokslus Lewis universitete. Už pasiektą aukštą akademinį lygį, apdovanotas specialiu universiteto žymeniu. Yra „Phi Theta Kappa Honors fraternity“ narys. Neturėdamas JAV savo šeimos narių paramos, Gintaras džiaugiasi Čikagos Lietuvių Moterų klubo skirta stipendija. Peržvelgus stipendijas gavusių sąrašą, malonu matyti dalį jų, išjungusių ir lietuvišką veiklą. Tai brangus įnašas mūsų visuomenei. Stipendijų komitetą sudarė Emma Petraitienė, Sofija Zukaitė ir Ruth Katauskaitė.

M.K.

Ilgai laukta knyga pagaliau jau ant stalo: Leonardas Šimutis, „Lietuvą aplankius“ (Pirmo Pasaulio lietuvių kongreso išpūdziai); išleido Lietuviškos knygų klubas. Leidėjai Zita ir Leonardas Šimučiai, spausdino „Draugo“ spaustuvė. Knyga 177 psl., priedas – 12 psl. įvadu; gausiai iliustruota nuotraukomis. Tai ilgamečio „Draugo“ redaktoriaus Leonardo Šimučio, vykusio į pirmąjį Pasaulio lietuvių kongresą Kaune 1935 m., išpūdziai ne tik iš kelionės, bet ir iš paties kongreso bei kitų tuometinių įvykių Lietuvoje. Reikia pastebėti, kad kartu su lietuvių ekskursija į Lietuvą vyko ir mūsų sportininkai, kurie labai gražiai pasirodė tuo pačiu metu Kaune vykusioje pasaulio lietuvių sporto olimpiadoje. Kai dabar mes didžiujamės lietuviams sportininkais, gražiai užsirekomenduojančiais pasaulyje, turime žinoti, kad visur ir visuomet lietuvių sportininkai garsino savo tautos vardą. Amerikiečiai lietuvių sportininkai, tuo metu keliavę į Lietuvą, laikėsi šios tradicijos. L. Šimučio knygą skaitant, atsispindi anų dienų politika, visuomeninės nuotaikos ir rūpesčiai. Tai gero, sumanaus, šiltai žmogiško ir krikščioniško žurnalisto reportažai, su kuriais kiekvienas turėtų susipažinti (jie padėtų suprasti ir daugelį šių dienų problemų). Ribotas knygų skaičius minkštai viršelias (kaina 8 dol.) gaunamas „Draugo“.

Netrukus pasirodys ir kietais viršelias.

Kun. Antanui Markui po ketverių metų darbo išvykus, Nekalto Prasidėjimo parapijai (Brighton Parke) paskirtas naujas, angliškai kalbantis kunigas, Edward Max. Klebono Anthony Puchensky asistento pareigas jis pradėjo eiti nuo š. m. liepos 1 d. Kunigu įšventintas 1959 metais, moka lenkų, ispanų ir lotynų kalbą (stengsis pramokti ir lietuviškai). Linkime jam sėkmės.

* Niekad vienišas nebūsi, jeigu „Draugo“ parsisiysi.

VIDEO FILMAS: „ALICIJA RUGYTĖ: PEDAGOGĖS PORTRETAS“

Prieš dešimt metų mirė Alicija Rugytė, daug prisidėjusi prie lietuviško švietimo įsikūrimo ir vystimosi bei prie visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo. Kai dabar dėmesys krypta į naujai atsikuriančią Lietuvos valstybę, pravartu prisiminti tuos pirmuosius iševijos laikus, kai čia, į JAV atvykę, Antro pasaulinio karo tremtiniai kūrė lietuvišką gyvenimą su viltimi, kad Lietuva vėl bus laisva ir suprasdami reikalą čia išauginti susipratusį, Lietuvą pažįstantį ir mylintį atžalyną-jaunimą. Viena pirmųjų darbuotojų ir buvo energijos kupina, jūdi ir visuomet giedrios nuotaikos Alicija Rugytė.

Korp! „Giedros“ rūpesčiu išleistas video filmas: „Alicija Rugytė, pedagogės portretas“. Video filmą surežisavo Dalia Kučėnienė ir Lilė Adomėnienė; nufilmavo, suredavo ir garsą išleido Anatolijus Šlutas, sukūrė ir įkalbėjo Dalia Kučėnienė. Filme pavaizduota, kaip A. Rugytės gyvenimas ėjo lygiagrečiai su tautos tragedija: laisvoji Lietuvoje jai buvo tėvų iskiepyta idealistinė pasaulėžiūra ir meilė tautai. Nuo pat mažens veržėsi į mokslus ir pati savo sukaupimais lėšomis baigė Vytauto Didžiojo universitetą. Filme ji apibūdina sunkias savo studijavimo sąlygas ir neapsaugomą džiaugsmą, kai pagaliau jos studijas apvainikavo universiteto diplomas.

Kai Lietuva buvo užimta baisaus teroro, A. Rugytė kartu su daugeliu tautiečių apledo tėvynę ir traukėsi į Vakarų.

Ten rado plačią dirvą lietuviškiems darbams. Prisidėjo prie Čikagos Aukštesniosios mokyklos steigimo, rinko pinigų knygų leidimui bei įvairiems švietimo reikalams. Video filme matom dr. Antaną Razmą, Marią Rudienę ir a.a. Juze Daužvardienę, kalbant apie A. Rugytės iniciatyvą ir išnašą į daugelį organizacijų darbų; pavyzdžiui Lietuvių fondo, Istorijos draugijos, BALFO, Šviekiškių klubo ir t.t. „Kur Rugytė – ten veikla“, ji niekuomet neatsisakydavo visuomeninio ar kultūrinio darbo.

Alicijos interesai ir darbo dirva apsupo beveik visą lietuvišką veiklą, bet jai ypač buvo artima ir miela ateitininkų „Giedros“ korporacija, kuriai priklausė nuo pat korporacijos steigimo 1927 metais. Filme matome A. Rugytę, dalyvaujančią gražioje „Giedros“ šventėje ir besidžiaugiančią narių tarpe.

Korp! „Giedros“ video filmas gražiai apibūdina Alicijos Rugytės gyvenimą, darbus, sunkumus ir džiaugsmus ir taip pat įpina pirmuosius lietuvių gyvenimo kūrmosi laikus. Reikia tikėtis, kad jos pasiaukojimas ir atsidavimas Lietuvai paliko daug vaisių net iki šių laikų, kai čia lietuviškai išauklėtas jaunimas ir stipri, lietuviškai susipratusi iševija rūpinasi ir padeda naujai besikuriančiai tėvynei.

Video filmą galima nusipirkti, paskambinus Rimai Balčiūnienėi 708-599-2998. Kaina 25 dol. Ramunė Račkauskienė

Pedagogė Alicija Rugytė 1969 metais.